

POJIŠŤOVNICTVÍ

učební text

Pojištění

- převedení rizika na jiný subjekt, zpravidla na **pojišťovnu**

Význam pojištění pro podnik

- zabezpečuje podnik **před velkými ztrátami**
- pojistné je pro podnik **nákladem**,
a tím se **snižuje zisk, daň**

Druhy rizik

➤ **subjektivní riziko**: pojistitelné (odpovědnost za škodu), někdy však nepojistitelné (např. špatná volba výrobního programu)

➤ **objektivní riziko**: je pojistitelné, např. živelné pohromy

➤ **kombinované riziko**: je pojistitelné, např. dopravní nehoda (kombinace subj. a obj. prvků)

Činnosti pojišťoven

- **Pojišťovací činnost** – převzetí rizika za úplatu (pojistné)
- **Zajišťovací činnost** – **pojištění pojišťoven** (proti velkým náhradám škod – např. v době povodní),
pojišťovna pojišťoven = **zajišťovna** (např. Allianz)
- **Zábranná činnost** – zabránit vzniku škody – školení, letáky s informací např. o zabezpečení budovy proti požáru, proti vloupání, dopravní hřiště apod.
- **Asistenční služby** – služby při dopr. nehodě – např. odtah vozidla, zajištění náhradního vozidla
- **Poradenská činnost** – vytvoření balíčku služeb pojištění šité na míru klientovi

Základní pojmy pojištění I

Právní subjekty pojištění

- ▶ **pojistitel** = pojišťovna (přebírá na základě pojistné smlouvy riziko)
- ▶ **pojistník** = uzavírá pojistnou smlouvu s pojišťovnou
- ▶ **pojištěnec (pojištěný)** = osoba, na kterou se vztahuje pojištění
- ▶ **obmyšlený** = osoba uvedená pojistníkem v poj. smlouvě, v případě smrti pojištěnce je příjemcem pojistného plnění

Poznámka:

- **pojistník a pojištěný může být 1 osoba (osoba pojistí sama sebe)**
- **pojistník a pojištěný mohou být 2 rozdílné osoby (matka pojistí své dítě)**

Základní pojmy pojištění II

- **pojistná částka** = smluvně dohodnuté maximální plnění z pojistné události (na kolik je subjekt pojištěný)
- **pojistné** = částka, kterou pojištěný platí pojišťovně
- **pojistná událost** = skutečnost, s níž je spojena povinnost pojistitele vyplatit pojistné plnění (na **co** se pojistník pojistil – např. loupež, požár...)
- **pojistné plnění** = částka, kterou pojišťovna vyplatí v případě pojistné události
- **pojistka** = potvrzení o uzavření pojistné smlouvy

Pojistka, pojistná smlouva

- **pojistka** = potvrzení o uzavření pojistné smlouvy, klient obdrží od pojišťovny po uzavření pojistné smlouvy, pokud je vše v pořádku
- **pojistná smlouva** = uzavírá s klientem zaměstnanec pojišťovny

Pojistná smlouva

Kromě obvyklých náležitostí každé smlouvy obsahuje:

- **místo pojištění** (objekt, u povin. ručení – EU,...)
- **pojistná částka**
- **rozsah pojištěných věcí**
- **pojistná událost**
- **pojistné** (výše se odvíjí od pojistné částky), splatnost
- **povinnosti pojistníka** (platit pojistné, nahlásit škodu)
- **povinnosti pojišťovny** (likvidační činnost, pojistné plnění)
- **doba pojištění**
- **zvláštní podmínky** (např. zabezpečení objektu proti vloupání, požáru)

Likvidační činnost pojišťoven

- Po nahlášení pojistné události pojistníkem vyšle pojišťovna **likvidátora**, který zkontroluje rozsah škody, pořídí fotodokumentaci (v případě menších škod stačí, když pojistník pošle sám pojišťovně foto škody)

- pojišťovna pak **vyčíslí škodu** a **vyplatí náhradu škody (pojistné plnění)**, a to obvykle **do 3 měsíců od nahlášení škody** pojistníkem (v případě komplikované situace do 6 měsíců, ale musí uvést důvody, vyplatit zálohu)

Principy pojištění

- **Solidárnost**
- **Neadekvátnost**
- **Podmíněná návratnost**

Principy pojištění

- 1. solidárnost

- ▶ například: zdravotní pojištění – nemocná osoba čerpá z fondu zdravotního pojištění, do kterého platí všichni, i když momentálně zdravotní péči nepotřebují

Principy pojištění

- 2. neadekvátnost

- ▶ většinou **klient zaplatí** na pojistném **více než činí pojistné plnění** (pojistné je cenou za částečné převzetí rizika – klient vlastně platí za „**klidný spánek**“)

Principy pojištění

- 3. podmíněná návratnost

- ▶ **Pojistné plnění vzniká za podmínky, že nastane pojistná událost** (pojišťovna platí jen v případě, že se stane škoda díky pojistné události, ale klient platí pojistné stále)

Druhy pojištění

- **dle zákona o pojišťovnictví**
- **dle zákona o pojistné smlouvě**
- **dle účasti**

Druhy pojištění dle zákona o pojišťovnictví

➤ **životní**

➤ **neživotní**

Životní pojištění

- ▶ **Pojištění pracovní neschopnosti, léčení úrazu, hospitalizace následkem úrazu, závažných onemocnění, smrti.**

Druhy pojištění dle zákona o pojistné smlouvě

➤ škodové

➤ obnosové

Škodové pojištění

- Cílem je vyplacení **náhrady škody** v důsledku pojistné události, podmínkou je **vznik škody**.

Příklad: pojištění majetku

Obnosové pojištění

Cílem je vyplacení **dohodnutého obnosu** v případě pojistné události **bez ohledu na vznik a rozsah škody**

Příklad: životní pojištění

Životní pojištění

- **kapitálové:** spojeno se spořením, které je zhodnoceno úrokovou sazbou
- **investiční:** spojeno s investicí do podílových fondů, může a nemusí být spojeno se zhodnocením – dle úspěšnosti na kapitálových trzích
- **rizikové:** bez spoření a investic, nejlevnější varianta

Neživotní pojištění

**Pojištění majetku,
odpovědnosti za škodu, cestovní pojištění.**

Pojištění dle účasti

➤ povinné

➤ dobrovolné

Povinné pojištění

- **zákonné: nesepisuje se pojistná smlouva**
- zdravotní pojištění,
- sociální zabezpečení,
- pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou zaměstnanci pracovním úrazem nebo nemocí z povolání
- **povinné smluvní sepisuje se pojistná smlouva**
- pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla (**povinné ručení**)

Zdravotní pojištění

- ▶ je **povinné pro všechny**, kteří pobývají na území ČR
- ▶ slouží k **úhradě zdravotní péče**
- ▶ spravují ho **zdravotní pojišťovny**
- ▶ **Všeobecná zdravotní pojišťovna** – státní, největší, zabezpečuje veřejné zdravotní pojištění – spravuje Fond zdravotního pojištění

Zdravotní pojištění

Za které osoby hradí pojistné stát

- lidé v invalidním, starobním důchodu + pobírající vdovecký, vdovský, sirotčí důchod
- děti
- studenti do 26 let
- matky na mateřské dovolené
- lidé na rodičovské dovolené
- lidé v evidenci Úřadu práce
- lidé ve výkonu trestu
- aj.

Sociální zabezpečení

- Spravuje ho **Česká správa sociálního zabezpečení**
- vybrané pojistné **JE** příjmem státního rozpočtu

Sociální zabezpečení

Skládá se z těchto 3 částí:

- **1. důchodové pojištění**
- **2. nemocenské pojištění**
- **3. příspěvek
na státní politiku zaměstnanosti**

Sociální zabezpečení

- 1. složka: **důchodové** pojištění

➤ slouží k výplatě starobních důchodů

Sociální zabezpečení

- 2. složka: **nemocenské** pojištění

► **pro OSVČ je dobrovolné**

(jestliže OSVČ se k nemocenskému pojištění nepřihlásí, v případě nemoci nebude pobírat dávky nemocenského pojištění)

Sociální zabezpečení

- 3. složka: **příspěvek na st. pol. zam.**

- Slouží zejména k výplatám podpory v nezaměstnanosti a k financování rekvalifikačních kurzů pro nezaměstnané

Pojistné na zdravotní pojištění - odvody zaměstnavatele

- ▶ Pojistné na zdr. pojištění odvádí za zaměstnance jeho zaměstnavatel.
- ▶ Z vyměřovacího základu (**z hrubé mzdy**) se **odvádí 13,5 %**.
- ▶ **Jednu třetinu (tedy 4,5 %) hradí zaměstnanec, zbývající dvě třetiny (tedy 9 %) hradí zaměstnavatel** ze svých prostředků.

Pojistné na sociální zabezpečení - odvody zaměstnavatele I.

- Sociální pojištění odvádí za zaměstnance jeho zaměstnavatel.
- Výše záloh na sociálním pojištění dosahuje celkem **31,3 %** z hrubé mzdy, z toho **6,5 %** odvádí zaměstnanec a zaměstnavatel odvádí **24,8 %**.

Pojistné na sociální zabezpečení - odvody zaměstnavatele II.

	od července 2019
Zaměstnanec celkem	6,5 %
Nemocenské pojištění	0 %
Důchodové pojištění	6,5 %
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	0 %
Zaměstnavatel celkem	24,8 %
Nemocenské pojištění	2,1 %
Důchodové pojištění	21,5 %
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	1,2 %

Čistá mzda

Text	Částka
Hrubá mzda	32 466 Kč
Zdravotní pojištění placené zaměstnancem	1 461 Kč (32 466 x 4,5 %)
Sociální pojištění placené zaměstnancem	2 111 Kč (32 466 x 6,5 %)
Superhrubá mzda (zaokrouhлено na sta nahoru)	43 500 Kč (32 466 x 1,338)
Daň z příjmu	4 455 Kč (43 500 x 15 % - 2 070)
Zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem	2 922 Kč (32 466 x 9 %)
Sociální pojištění placené zaměstnavatelem	8 052 Kč (32 466 Kč x 24,8 %)
Čistá mzda zaměstnance	24 439 Kč (32 466 - 1 461 - 2 111 - 4 455)
Mzdové náklady	43 440 Kč (32 466 + 2 922 + 8 052)

Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele I.

- Jedná se o pojištění zaměstnavatele za škodu způsobenou zaměstnanci **pracovním úrazem nebo nemocí z povolání**
- Je ze zákona povinné, jedná se tedy o **zákonné pojištění**
- Je povinné pro všechny zaměstnavatele aspoň s 1 zaměstnancem
- Pojištění vzniká dnem uzavření pracovněprávního vztahu (pracovní smlouva, DPP, DPČ)

Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele II.

- Pojistné si vypočítává zaměstnavatel vynásobením příslušné sazby určené podle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE
- výše pojistného závisí tedy na **rizikosti povolání** (čím vyšší riziko prac. úrazu nebo nemoci z pov., tím vyšší pojistné)
- **nejvíce rizikové: např. hasiči, horníci, vojáci, ale i včelaři**

Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele III.

- Pojištění je **zákonné**, **neuzavírá se pojistná smlouva**.
- Pojištění provádí: **Kooperativa, Česká pojišťovna**

Pro život jaký je

ČESKÁ POJIŠŤOVNA

Povinné ručení I.

- Jedná se **povinné smluvní** pojištění, **sepisuje se** pojistná smlouva
- Jedná se **pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla**
- Dokladem, jenž deklaruje sjednání povinného ručení, je tzv. **zelená karta**, kterou pojistitel vydá pojistníkovi ihned po podepsání pojistné smlouvy.

ORIGINAL										
1. MEZINÁRODNÍ AUTOMOBILOVÉ POJIŠTĚNÍ KARTA 1. INTERNATIONAL MOTOR INSURANCE CARD 1. CARTE INTERNATIONALE D'ASSURANCE AUTOMOBILE		2. VYDÁNA Z PŮVĚRNÉ ČESKÉ KANCELÁŘE POJIŠTĚLŮ, PRAHA ISSUED UNDER THE AUTHORITY OF ČESKÁ KANCELÁŘ POJIŠTĚLŮ, PRAHA			4. Kód země / Kód pojistitelů / Číslo Country Code / Insurer's Code / Number CZ/0002/					
3. 00 PLATNÁ VALID DO TO Day Month Year Day Month Year		5. (Situace vstřícně) (Both Sides Inclusive) 3. Registrovaná značka vozidla a země, ze které byla poskytnuta motorová Registered No. and if used Outside or Export No. 1TOP123.TOPPOUSEK123456789			6. Druh vozidla Category of Vehicle A		7. Značka vozidla Make of Vehicle SKODA - Superb			8. Jméno a adresa pojistníka (nebo provozovatele vozidla) Name and Address of the Policyholder (or Owner of the vehicle) Topoušek Top-Pojistník.cz Lomnického 1742/2a 140 00 Praha 4
9. Povinné ručení Compulsory Insurance		10. Tato karta byla vydaná This Card has been issued by: ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB Máneskovo nám. 158, Žitná Praha 2 500 02 Praha 2, Česká republika Tel. 462 100 771 www.csob.cz, info@csob.cz			11. Podpis pojistitelů Signature of Insurer 					
Užitečné informace 1224 LINKA POMOCI ŘIDIČŮM Linka neprovozní vozidla po nehodě nebo po poruše v ČR Asistenční služba ČSOB Pojišťovna Asistencia tel. +420 202 803 842 gsm zdarma v zahraničí										
Tato vozidla - UDAJE PLATNÉ POUZE V ČESKÉ REPUBLICE 112 Univerzální telefonní linka 150 POMOČI 158 Zákaznická služba 158 Pojistitel Česká republika										
*JEDNA VOZIDLA (KÓD) / CATEGORY OF VEHICLES CODE: A OSOBNÍ AUTO / C SÁHLADNÍ AUTO NEBO TRAKTOR / E AUTOCAR / C OSOBNÍ B MOTORCYCLE / D KÓD S PŮVĚRNÍM MÍSTNÍM VÝROBCEM / F TRAKTOR / MOTO										

Povinné ručení II.

- ▶ Z povinného ručení jsou v případě dopravní nehody **hrazeny škody zaviněné pojistníkem**. Pojišťovna následně kryje náklady na opravu vozidla poškozeného, škodu způsobenou na zdraví nebo usmrcením, náklady na právní zastoupení poškozeného, škody ve formě ušlého zisku apod.
- ▶ Toto pojištění však **nehradí poškození vozidla viníka**, k uhrazení této újmy slouží **havarijní pojištění**.

Havarijní pojištění

- ▶ Na rozdíl od „povinného ručení“ je zcela **dobrovolné**.
- ▶ Funguje v momentech, kdy si škodu **způsobí sám řidič, pachatel je neznámý (vandalismus), nebo je na vině "vyšší moc"**. Třeba při autonehodě, za kterou nikdo nemohl, živelných katastrofách (požár, povodeň, krupobití) nebo při srážce se zvěří.

Dobrovolné pojištění

Dobrovolně je možné pojistit:

- **osoby** (životní pojištění, úrazové pojištění)
- **majetek**
- **odpovědnost za škodu**

Pojištění odpovědnosti za škodu („pojistka na blbost“) I.

- Typů pojištění odpovědnosti existuje velké množství. Liší se tím, v jaké situaci a pro jaké případy vás takové pojištění kryje.
- **za škody způsobené zaměstnavateli** – způsobíte-li škodu zaměstnavateli, může po vás žádat její úhradu až do výše 4,5 násobku vašeho průměrného výdělku
- **za škodu občana** – pro případ, že způsobíte škodu v běžném životě (provoz domácnosti, rekreace, sport, zábava, nakupování, chov domácích zvířat)
- **za škodu v pronajatém bytě** – když poškodíte byt či jeho zařízení, vyplavíte sousedy apod.
- **za škodu z držby nemovitosti** – pro případ způsobení újmy v souvislosti s vlastnictvím, nájmem či správou nemovitosti (např. pád předmětu z budovy, úraz chodce, prasknutí potrubí aj.)
- **za psa či kočku** – pokud váš domácí mazlíček někoho zraní či něco rozbije
- **při podnikání** – škoda způsobená při výdělečné činnosti
- **pojištění profesní odpovědnosti**
- **za škodu způsobenou při provozu vozidla** – tedy „povinné ručení“
- Pojištění odpovědnosti občana či z držby nemovitosti lze také sjednat v rámci **pojištění nemovitosti a domácnosti**.

Pojištění odpovědnosti za škodu („pojistka na blbost“) II.

- Pojištění odpovědnosti občana či z držby nemovitosti lze také sjednat v rámci pojištění nemovitosti a domácnosti.

Cestovní pojištění I

- **Cestovní pojištění** je neživotní pojištění, uzavírané mezi pojištěným (klientem) a jím vybranou pojišťovnou před cestou (ve většině případů) do zahraničí.
- Účelem tohoto pojištění je **úhrada léčebných výloh v případě náhlého onemocnění nebo úrazu**.

Cestovní pojištění II

- Primární účel cestovního pojištění je **úhrada léčebných výloh** v případě náhlého onemocnění nebo úrazu v zahraničí. K pojištění ale pojišťovny také nabízejí:
- pojištění ztráty nebo odcizení zavazadel,
- pojištění odpovědnosti za škodu,
- pojištění trvalých následků úrazu,
- pojištění smrti úrazem,
- pojištění rizikových sportů,
- pojištění cestování letadlem (zpoždění a zrušení letu nebo zpoždění zavazadel).

Cestovní pojištění III

- ▶ Nedílnou součástí cestovního pojištění je **asistenční služba**, která klientovi poradí, na jaké lékařské zařízení se v případě úrazu obrátit, a pomůže mu s komunikací v cizím jazyce.
- ▶ **Číslo na ni klient najde na kartičce, kterou dostane k cestovnímu pojištění.**

Cestovní pojištění IV

K čemu slouží cestovní pojištění?

Mladá žena utrpěla na sjezdovce v rakouských Alpách zlomeninu páteřních obratlů. Operace sice stabilizovala její stav, ale do ČR musela být dopravena letecky. Náklady na její záchranu a převoz přesáhly 3 milióny korun. Naštěstí měla vhodné cestovní pojištění za pár set korun. Pokud by neměla, musela by splácet rakouskému zdravotnickému zařízení obrovskou částku.

Podpojištění I

Příklad:

V roce 2012 měl dům cenu 2 milióny korun.

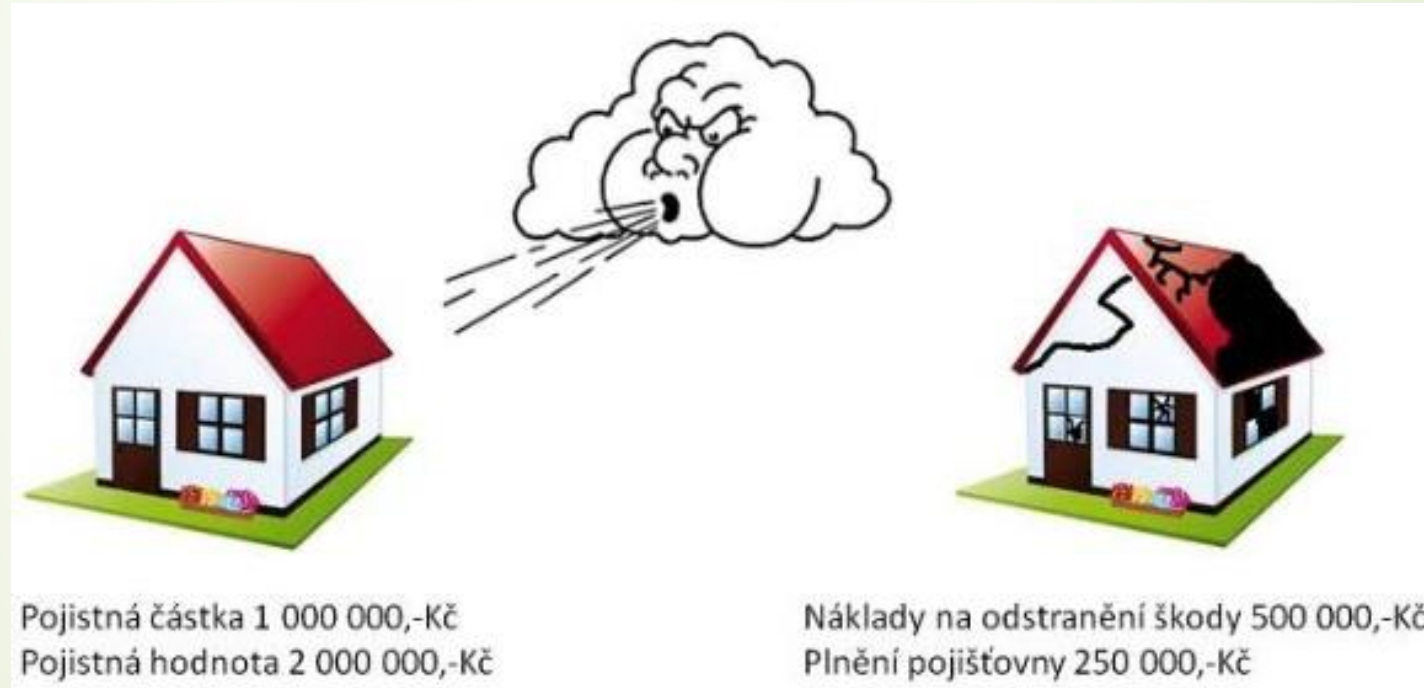
Na tuto cenu byl pojištěn.

V roce 2020 stoupla cena této nemovitosti na 4 milióny korun (2krát tolik).

Nebyla však provedena aktualizace pojistné smlouvy, a proto pojišťovna vyplatí při pojistném plnění jen poměrnou část škody, tj. 50 %.

Za vichřicí poničenou střechu se škodou 200 000 Kč dostane pojistník od pojišťovny jen polovinu této částky.

Podpojištění II

Závěr

Pojistěte se a mějte klidný spánek

